

Kajaanin kaupunki

Palveluverkkoselvitys
Kainuun musiikkiopisto

21.2.2024

rehtori Eeva-Maria Nivalainen

Taustaa

- taiteen perusopetus on koulun ulkopuolista, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää taidekasvatusta
- Kainuun musiikkiopistolla on järjestämislupa laajan oppimäärän mukaiseen musiikin ja tanssin taiteen perusopetukseen
- opetusta järjestetään Kajaanissa, Suomussalmella, Hyrynsalmella, Ristijärvellä, Puolangalla, Paltamossa ja Vaalassa
- Kajaanin kaupungin omistama ja ylläpitämä oppilaitos, jolta muut toiminta-alueen kunnat ostavat musiikkiopistopalvelun
- opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta L633/1998 ja asetukseen A813/1998
- opetus perustuu Opetushallituksen vahvistamiin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaperusteisiin
- opetus on tarkoitettu ensisijaisesti lapsille ja nuorille, myös aikuisia on oppilaana
- oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä (ei pääsykokeita)

Tehtävät ja tavoitteet

- tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella musiikkia ja tanssia pitkäjänteisesti, tavoitteellisesti ja omien kiinnostuksen kohteidensa suuntaisesti sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä
- edistää hyvän taidesuhteen syntymistä
- luoda edellytykset musiikin ja tanssin elämänikäiselle harrastamiselle
- antaa tarvittaessa valmiudet opintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla
- laajentaa toiminta-alueensa väestön musiikin ja tanssin tuntemusta ja saatavuutta
- toimia yhteistyössä muiden kulttuuri- ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa

Musiikkiopisto lukuina

- kiinteää valtionosuustuntimäärä **24 034** tuntia
vuodessa = **1 223 906 €** vuonna 2024
- **24 040** toteutunutta opetustuntia vuonna 2023, joista
22 926 tuntia musiikin opetusta ja **1 114** tuntia tanssin
opetusta
- **929** oppilasta vuonna 2023, joista alle 18-vuotiaita **697**
- konsertteja ja muita tapahtumia **90 kpl** vuonna 2023,
joissa yleisöä **7 026** ja esiintyjiä **1 689**

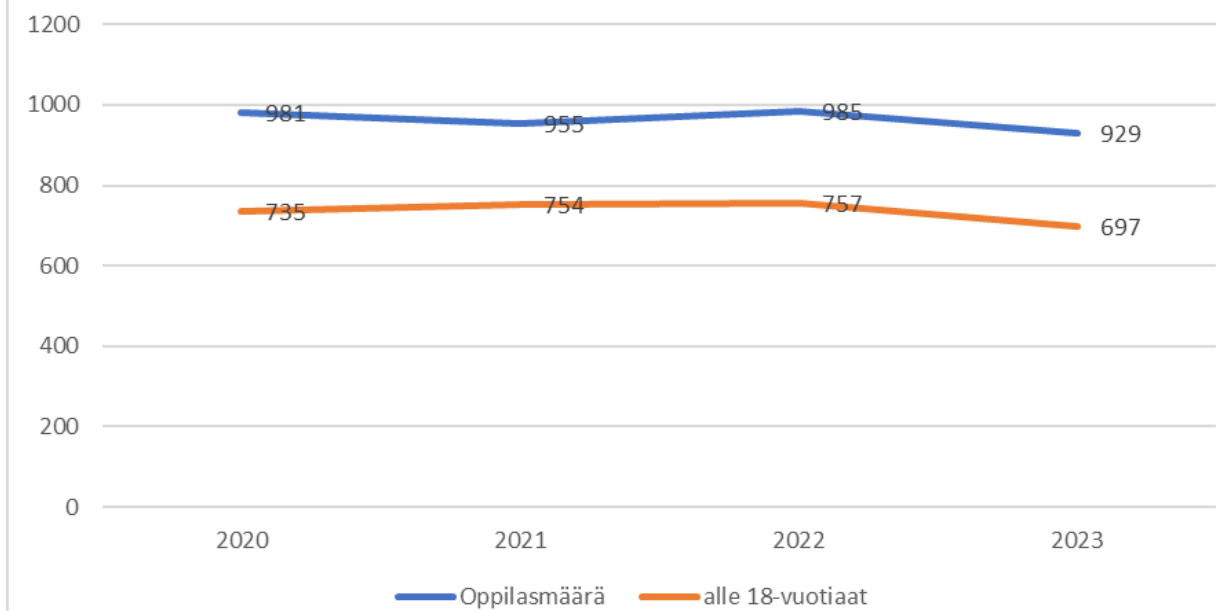
Henkilöstö

- HTV 34,18
- 23 opettajanviranhaltijaa
- 6 päätoimista tuntiopettajaa, joista 4 yhteisiä KAO:n kanssa
- 12 sivutoimista tuntiopettajaa
- rehtori (yhteinen Kaukametsän opiston kanssa) ja yksi toimistos sihteeri
- yhteiset vahtimestarit kansalaisopiston ja kogressi- ja kulttuurikeskuksen kanssa

Oppilaat

Oppilasmäärä 2020-2023

Musiikki

Opintoihin sisältyy opetussuunnitelman mukaisesti:

- varhaisiän musiikkikasvatus eli muskari 3 kuukauden – 6 vuoden ikäisille
- valmentava opetus: soitinvalmennus, soitinkaruselli ja kanteleryhmä Marjukkaiset
- musiikin perusopinnot ja syventävät opinnot **(yksilöopetusta)**
- musiikin perusteet
- yhteismusisointi: orkesterit, kuorot, bändit ja yhtyeet
- valinnaiset opinnot

Tanssiosasto

Ballet Kaukametsä

- tanssin taiteen perusopetusta vuodesta 1975
- tanssilajit: satubaletti, alkeisbaletti, nuorisobaletti, aikuisbaletti, nykytanssi ja baletin erikoiskoulutusryhmät
- yksi virassa oleva päätoiminen opettaja ja yksi sivutoiminen tuntiopettaja
- **ryhmäopetusta**
- 112 oppilasta vuonna 2023

Opintoihin sisältyy opetussuunnitelman mukaisesti:

- varhaisiän tanssikasvatus 3-vuotiaista alkaen
- tanssin perusopinnot ja syventävät opinnot
- tärkeimmät tapahtumat joulu- ja kevätnäytökset sekä niiden yhteydessä koululaisnäytökset

Talous 2023

VOS-RAHOITUS: 1 196 367 €

TOIMINTATUOTOT	2023
Myyntituotot	94 836
Maksutuotot	268 128
Muut	21 474
Yhteensä	384 438

TOIMINTAKULUT	2023
Henkilöstökulut	- 1 622 796
Palvelujen ostot	- 113 966
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 18 042
Muut	- 271 922
Yhteensä	- 2 026 726

Kainuun musiikkiopiston talous

Kainuun musiikkiopisto	2019	2020	2021	2022	TA 2023	TA 2024
OKM Valtionosuus	1,031,128	1,089,649	1,125,952	1,150,200	1,196,367	1,223,906
Toimintatuotot	417,415	416,102	405,848	385,917	388,412	384,064
Toimintakulut	-1,921,157	-2,038,995	-1,994,875	-1,993,829	-2,027,352	-2,078,697
<i>Kaupungin panostus (kulut-valtionosuudet-toimintatuotot)</i>	-472,614	-533,244	-463,075	-457,712	-442,573	-470,727

Tilat Kajaanissa

- rakennusvuosi 1998
- kokonaispinta-ala 3 100 m²
- 30 kpl yksilöopetusluokkia ja toimistotiloja 18-30 m²
- 2 kpl ryhmäopetusluokkia 35-50 m² (yhteiskäytössä kansalaisopiston ja kongressi- ja kulttuurikeskuksen kanssa)
- muskaritila Takkaranta 90 m²
- opetustoiminta pääsääntöisesti klo 13-21 välisenä aikana, muskarissa myös aamupäivällä

Tilat Kajaanissa

- Leihu-sali 150 m², tanssinopetus (yhteiskäytössä kansalaisopiston ja kongressi- ja kulttuurikeskuksen kanssa)
- Kouta-sali 250 m²/167 istumapaikkaa, kamarimusiikkisali (yhteiskäytössä kongressi- ja kulttuurikeskuksen kanssa)
- toimistotilat yhteiskäytössä kongressi- ja kulttuurikeskuksen ja talouspalveluiden kanssa
- vuokralaisena Kainuun lastenkulttuurikeskus Kulttura
- lisäksi musiikkiopisto käyttää Kaukametsän salia ja maksaa pienen osan sen vuokrasta
- sis. vuokrat vuonna 2023: **253 903 €**

Sivutoimipaikat

- Kajaani laskuttaa sopimuskunnilta kaikki musiikkiopistopalvelun tuottamisesta syntyvät kustannukset (mm. henkilöstökulut, matkakulut)
- lisäksi sopimuskunnat osallistuvat omalla prosenttiosuudellaan kaikkiin muihin musiikkiopiston kuluihin paitsi Kajaanin toimipaikan sisäisiin vuokriin ja siivouskuluihin
- sopimuskunnat järjestävät ja kustantavat kunnassaan musiikkiopistotoiminnalle sopivat tilat ja tarvittavat soittimet
- sivutoimipaikoissa yhteensä 4 165 opetustuntia vuonna 2023

Musiikkiopistotoiminnan vertailua

kunta	väkiluku		vos-tunnit 2022		toteutuneet tunnit 2022		oppilasmäärä 20.9.22		luku-kausi-maksu 45 min		luku-kausi-maksu aikuiset 45 min
Mikkeli *	51 980	Kokkola *	28 148	Kokkola *	30 423	Kokkola *	1 273	Lohja	278	Lohja	364
Kotka *	50 617	Kajaani	24 034	Lohja	24 442	Lohja	873	Kotka *	255	Kokkola *	330
Kokkola *	48 006	Kotka *	23 015	Mikkeli *	24 154	Mikkeli *	792	Mikkeli *	225	Mikkeli *	299
Lohja	45 811	Mikkeli *	22 783	Kajaani	24 053	Kajaani	764	Kokkola *	220	lialmi	275
Rauma	38 667	Lohja	22 757	Kotka *	22 507	Rauma	681	lialmi	210	Kotka *	255
Kajaani	36 297	Kemi	18 152	Rauma	17 857	Kemi	522	Rauma	200	Kajaani	215
Raahe	24 073	Rauma	17 500	Raahe	16 988	Kotka *	520	Kajaani	196	Rauma **	-
lialmi	20 801	Raahe	17 114	Kemi	16 981	Raahe	478	Raahe	190	Raahe **	-
Kemi	19 499	lialmi	10 753	lialmi	11 171	lialmi	427	Kemi	180	Kemi ***	-

- Kokkolassa, Kotkassa ja Mikkeliissä musiikkiopistotoiminnan järjestää ja vos-rahoituksen saa yksityinen taho *

- Raumalla, Raahessa ja Kemissä ei ole erikseen aikuisosastoa, vaan kaikki oppilaat maksavat saman hinnan **

- Tornio ostaa musiikkiopistopalvelun Kemiltä

Taiteen perusopetuksen talouslukujen vertailua

kunta	väkiluku		vos-tunnit 2022		toiminta- tuotot € 2022		toiminta- kulut € 2022
Mikkeli *	51 980	Kokkola *	28 148	Kemi	821 733	Lohja	1 992 222
Kotka *	50 617	Kajaani	24 034	Lohja	536 160	Kajaani	1 967 887
Kokkola *	48 006	Kotka *	23 015	Kajaani	465 287	Rauma	1 747 273
Lohja	45 811	Mikkeli *	22 783	Rauma	339 124	Kemi	1 450 617
Rauma	38 667	Lohja	22 757	Raahe	245 228	Raahe	1 304 821
Kajaani	36 297	Kemi	18 152	Mikkeli *	8 721	Kokkola *	645 000
Raahe	24 073	Rauma	17 500	Tornio **	378	Tornio **	593 280
Tornio **	21 227	Raahe	17 114	Kotka *	0	Kotka *	280 850
Iisalmi	20 801	Iisalmi	10 753	Kokkola *	0	Mikkeli *	75 681
Kemi	19 499	Tornio	-	Iisalmi	ei tiedossa	Iisalmi	ei tiedossa

- Kokkolassa, Kotkassa ja Mikkeliissä musiikkiopistotoiminnan järjestää yksityinen taho. Kunnissa saattaa olla muuta taiteen perusopetusta. *

- Tornio ostaa musiikkiopistopalvelun Kemiltä **

Tulevaisuus:

Toiminnan kehittäminen ja sopeuttaminen

- lasten ja nuorten määrän muutos vaikuttaa musiikkiopiston oppilasmäärään laskevasti
- taiteen perusopetuksen lainsäädäntö päivitetään tällä hallituskaudella -> helpottaa aikuisten oppilaaksi ottamista
- henkilöstön eläköityessä huomioidaan mahdollisissa rekrytoinneissa opetuksen kysyntä ja aikuisoppilaiden tarpeet. **Tällä hetkellä henkilöstön määrä riittää juuri ja juuri siihen, että valtionosuustunnit saadaan toteutettua.**
- oppilasmaksut tarkistettava erityisesti aikuisten opetuksen osalta
- yksilöopetus on kustannuksiltaan kalliimpaa kuin ryhmäopetus -> ryhmäopetusmuotojen lisääminen opetussuunnitelman puitteissa olisi taloudellisesti järkevää ja laajentaisi asiakaskuntaa. Musiikin laaja oppimäärä kuitenkin vaatii myös yksilöopetusta.

Tulevaisuus:

Ehdotuksia toiminnasta

Valtionosuustunneista ei kannata luopua, koska:

- yhden virkaopettajan palkka sivukuluineen on 46 200 € vuodessa
- yhden virkaopettajan opetustuntien vos-rahoitus on 40 100 € vuodessa
- yhden virkaopettajan oppilaiden lukukausimaksut ovat noin 9 000 € vuodessa
- yksittäisten opettajien/instrumenttien vähennys ei vielä laske sisäisiä vuokria eikä tilan tarvetta. Säästöjä syntyy vasta sitten, jos toiminta supistetaan niin pieneksi, että pystytään toimimaan esim. jollain perusopetuksen koululla.
- tilat Kaukametsässä on kuitenkin suunniteltu musiikkiopistokäyttöön, ja niiden remontoiminen muuhun käyttöön olisi haastavaa ja kallista

Tulevaisuus:

Ehdotuksia toiminnasta

- haetaan taiteen perusopetuksen järjestämisluvan muutosta musiikin ja tanssin lisäksi teatteritaiteeseen
- valtionosuustuntimäärä pysyisi samana, mutta osa tunneista käytettäisiin musiikin yksilöopetuksen sijaan teatteritaiteen ryhmäopetukseen -> henkilöstökulut eivät kasvaisi, mutta oppilasmaksutulot nousisivat
- tukisi Kajaanin Taidekampus-hanketta – jos paikkakunnalle halutaan esittävän taiteen ammattikoulutusta, taiteen perusopetuksen puuttuminen on suuri haaste
- musiikin, tanssin ja teatterin taiteen perusopetus muodostaisivat toisiaan tukevan, monipuolisen kokonaisuuden, josta oppilaat saisivat laajan ja laadukkaan pohjan jatko-opintoihin ja taiteen harrastamiseen
- henkilöstön eläköityessä huomioidaan rekrytoinneissa teatteritaiteen tarpeet. Arvioidaan viranhaltijoiden tarvetta suhteessa tuntiopetukseen. Tehdään rekrytointiyhteistyötä KAO:n konservatorion kanssa.

Tulevaisuus:

Sopeuttamissuunnitelma

		Vuoden 2024 osalta säästö		
Musiikkiopisto	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Toimenpiteet		6,700.00	-5,000.00	11,700.00
Lukukausimaksujen korottaminen +5 % (lapset)/+15 % (aikuiset) 1.8.2024 - 31.12.2024		6,700.00		
Kahden viran täyttämättä jättäminen ja korvaaminen päätoimisilla tuntiopettajilla 1.8.2024 - 31.12.2024			-5,000.00	
Haetaan järjestämis lupaa teatterin taiteen peruopetukseen ja muutetaan osa musiikin yksilöopetustunneista teatteritaiteen ryhmäopetukseksi -> tuntimäärä ja henkilöstökulut eivät kasva, mutta oppilasmaksutulot nousevat, tukee Kajaanin Taidekampus-hanketta				

Vuodesta 2025 alkaen vuosisäästö

Tulot/vuosi	Menot/vuosi	Kate/vuosi
13,400.00	-12,000.00	25,400.00
13,400.00		
	-12,000.00	

Tulevaisuus:

Ehdotuksia tiloista

- koko Kaukametsän tilavuokrahinnasto päivitetään niin, että luokkatiloja voidaan vuokrata järkevillä hinnoilla kaupunkilaisille ja yksityisille toimijoille esim. soiton, laulun ja tanssin harjoitteluun.
- musiikkiopiston ja kansalaisopiston toiminta siirretään pois musiikkiopiston ryhmäopetusluokista (2 kpl), jotta tilat vapautuvat kulttuuri- ja kongressikeskuksen kokous- ja kongressitoimintaan ulkopuolelta saatavien tulojen lisäämiseksi sekä OPETOP-koulutuksiin (varhaiskasvatuksen opettajien koulutus) (25.4. tilanne muuttunut OPETOP-koulutusten osalta, keskittyvät Vimpelinlaaksoon)
- muskaritilan hyödyntäminen aamupäivällä varhaiskasvatuksen tarpeisiin (Teppanan eskarit)

Tulevaisuus:

Aiemmin ehdotettua

- **musiikkiopiston tanssin opetuksesta luopumisen on esitetty tuovan säästöjä, MUTTA:**
- kiinteästä valtionosuustuntimäärästä 24 034 tuntia vuodessa ei ole korvamerkitty tunteja tanssille
- vaikka tanssin opetuksesta luovuttaisiin, Kainuun musiikkiopiston valtionosuustuntimäärä pysyisi samana eli tanssilta vapautuneet tunnit olisi käytettävä musiikin opetukseen
- musiikin opetus on suurelta osin yksilöopetusta ja tanssin opetus on kokonaan ryhmäopetusta -> tanssin opetus on noin 30 % musiikin opetusta halvempaa/tunti
- jos tanssin opetus lopetettaisiin ja tunnit korvattaisiin musiikin opetuksella, **ei syntyisi säästöjä vaan päinvastoin lisää kuluja**
- sen sijaan ryhmäopetusta kannattaisi lisätä

Tulevaisuus:

Aiemmin ehdotettua

Tanssinopetus 2023

OKM valtionosuus 1 114 h	55 453 €
Toimintatuotot	23 367 €
Toimintakulut	-63 731 €
Kaupungin osuus	15 089 €

